

Mennesket, maten, meitemarken og matjorda

Fot: Jøran Johnsen

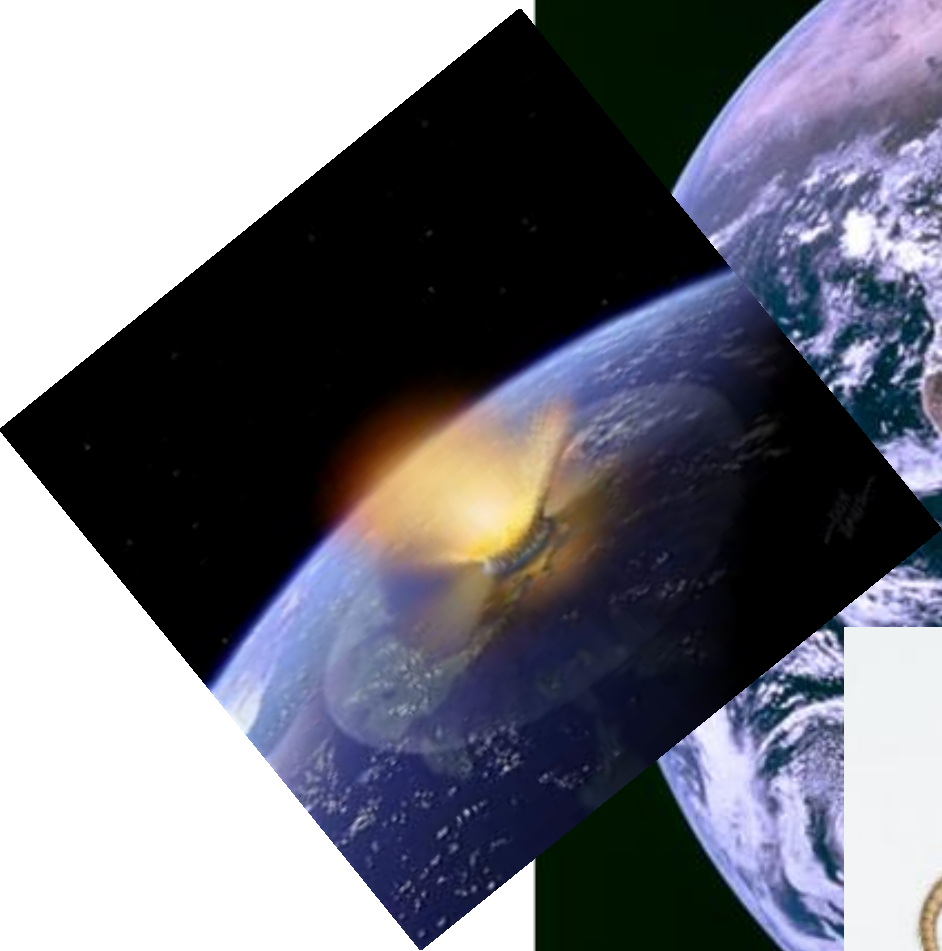
ANDREW P. KROGLUND

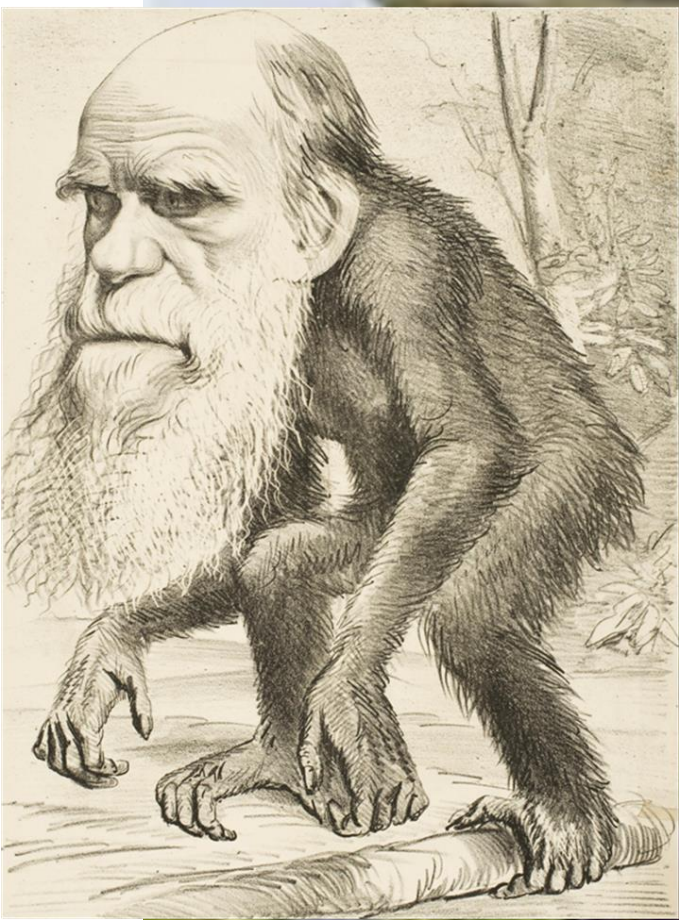
The book cover features a central illustration of a silver spoon, knife, and fork arranged in a cross shape against a dark teal background. A small, vibrant green beetle is perched on the bowl of the spoon. Below the silverware, a complex network of dark, gnarled roots extends downwards, suggesting a connection to the earth or a hidden history. The entire scene is framed by a thin white border.

KNIV, SJEL OG GAFFEL

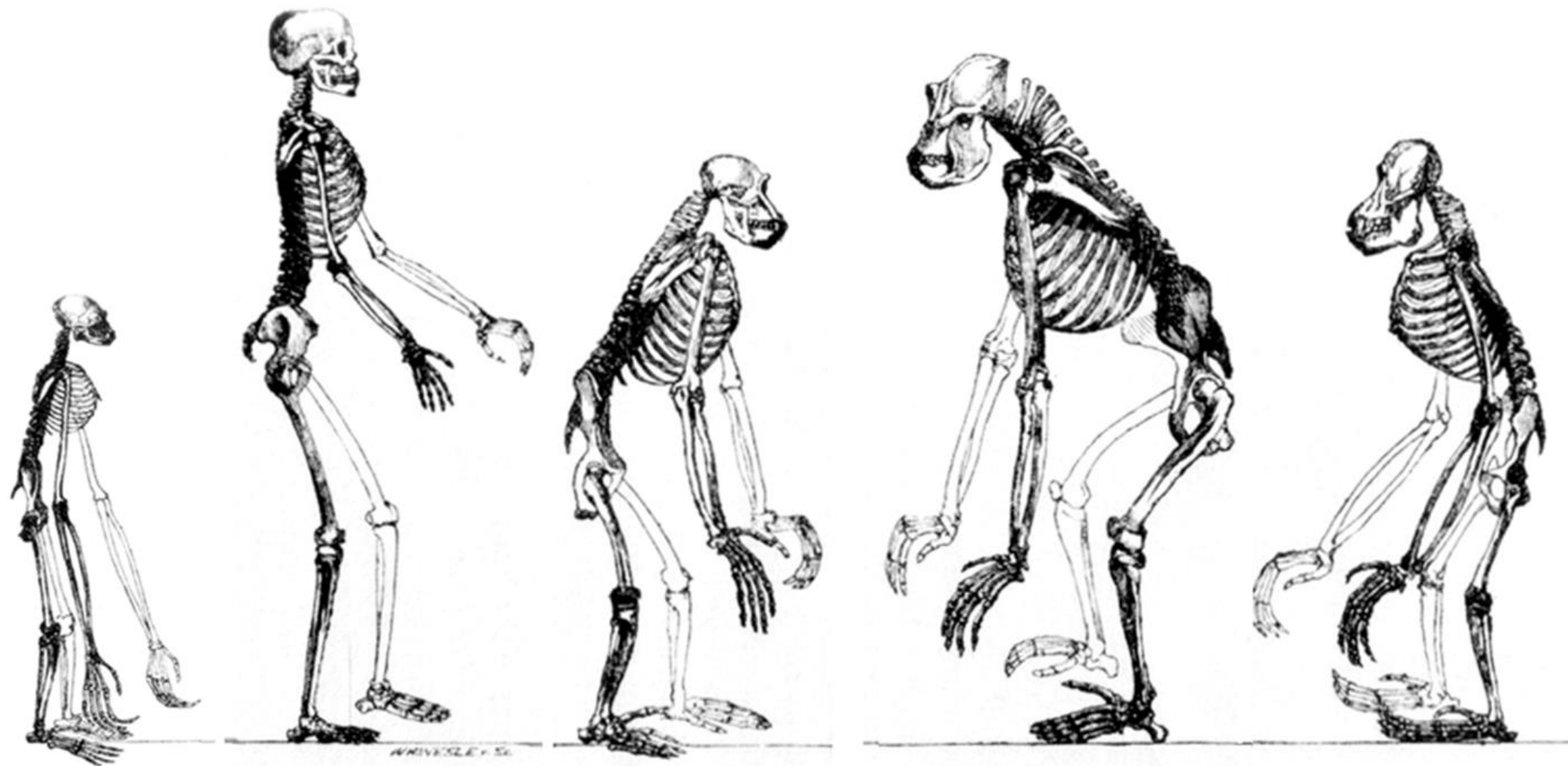
På sporet av det sultne menneske

ON
THE ORIGIN OF SPECIES
BY MEANS OF NATURAL SELECTION,
OR THE
PRESERVATION OF FAVOURED RACES IN THE STRUGGLE
FOR LIFE.

Gibbon

Human

Chimpanzee

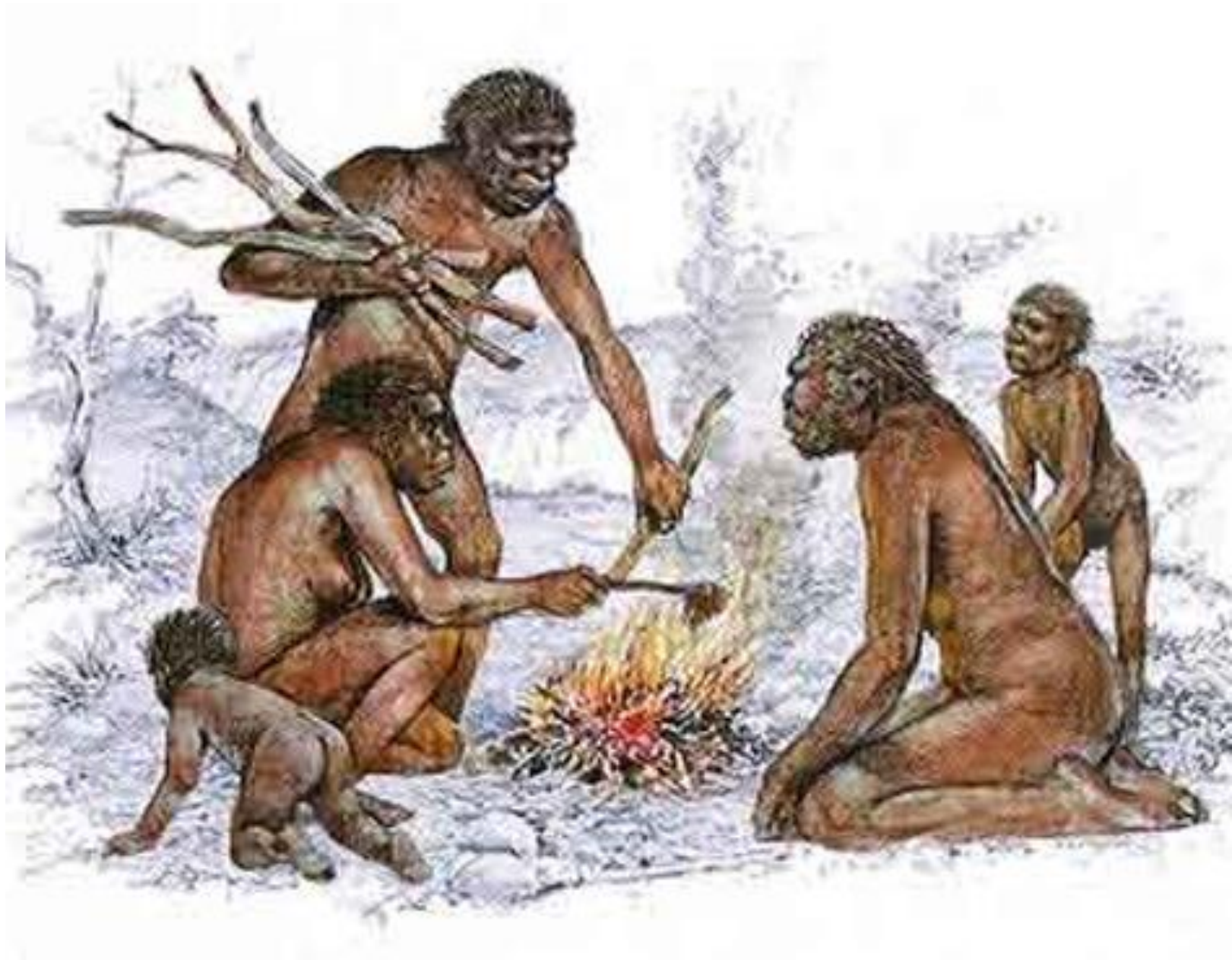
Gorilla

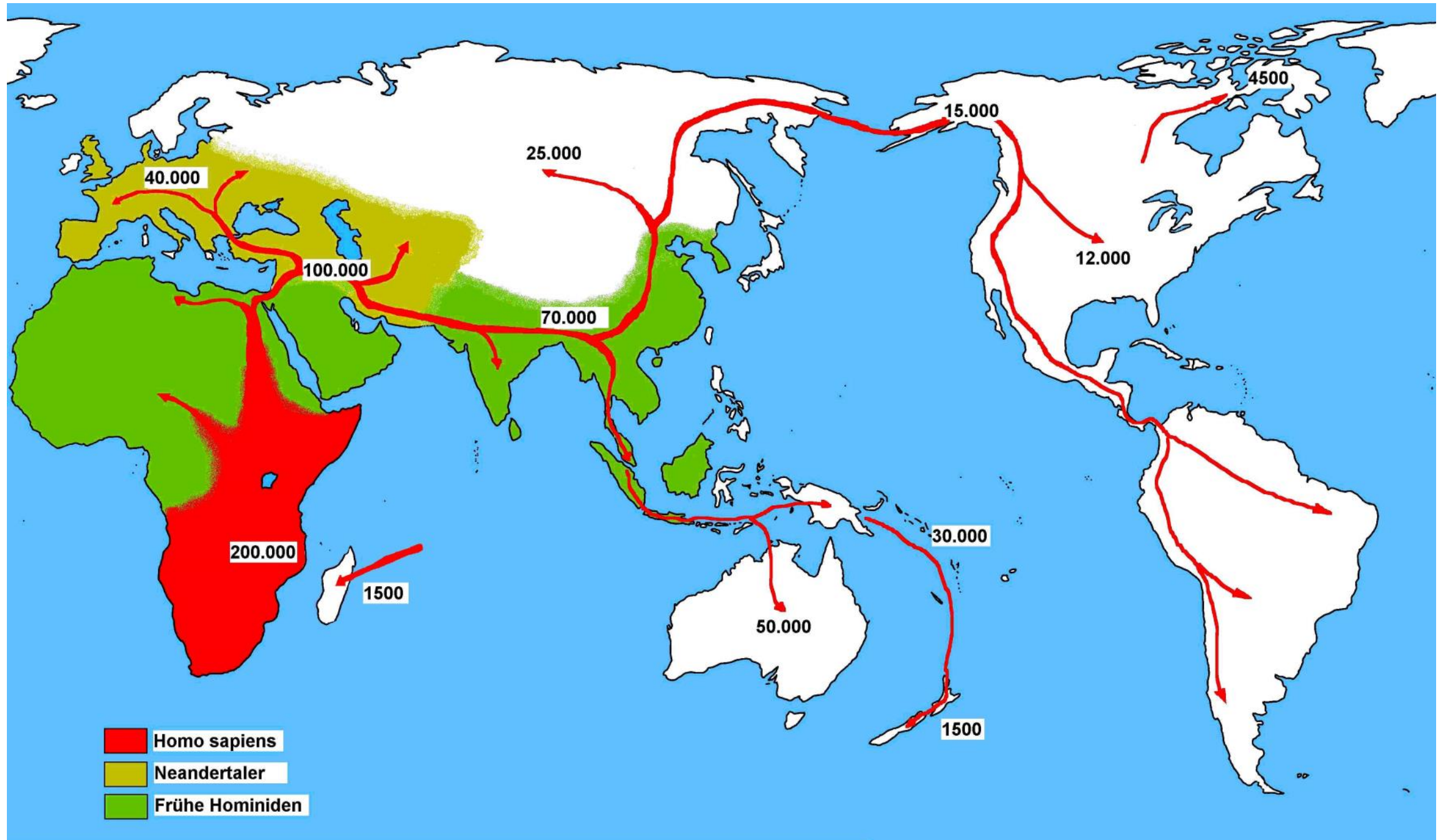
Orangutan

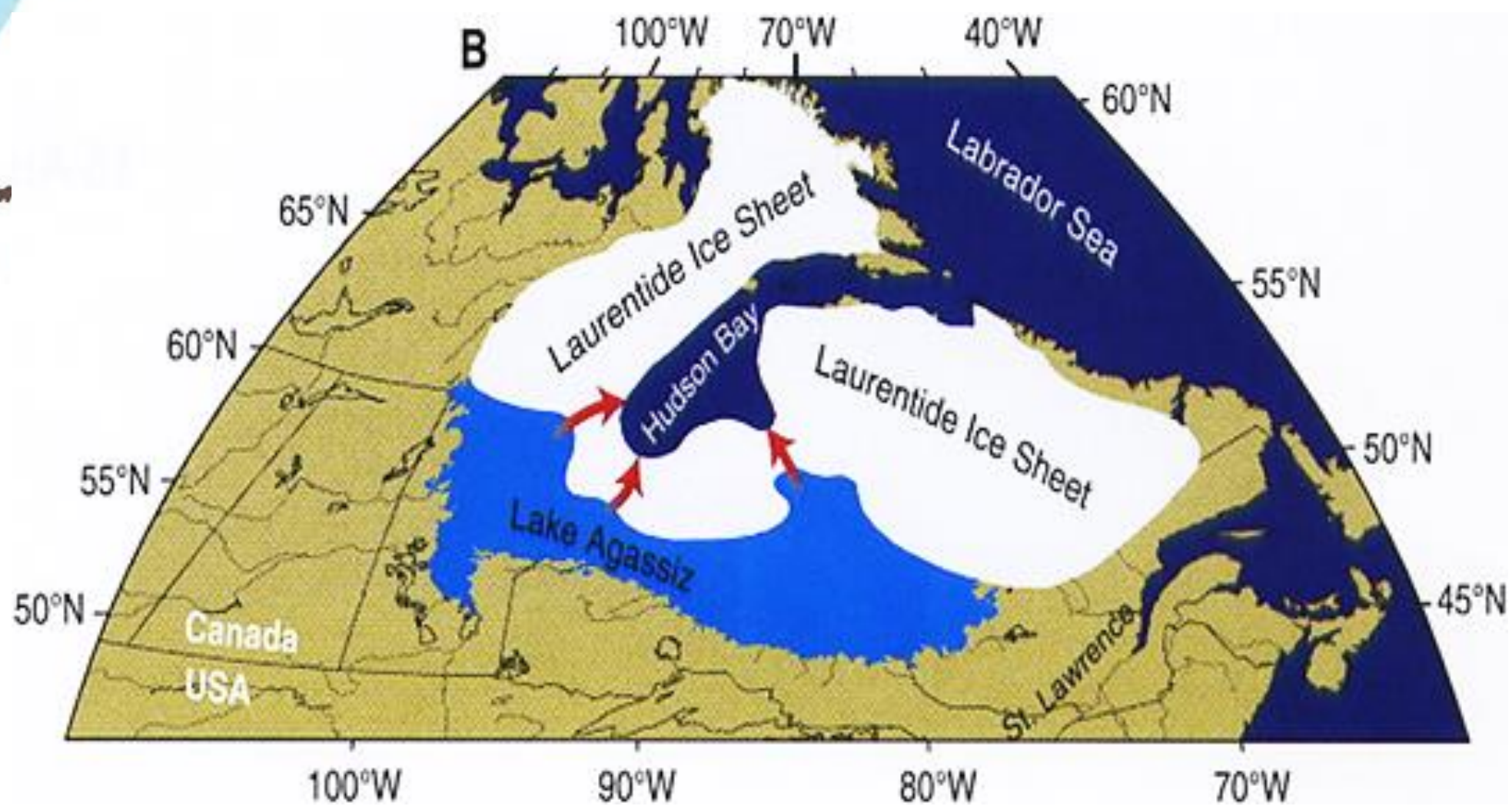

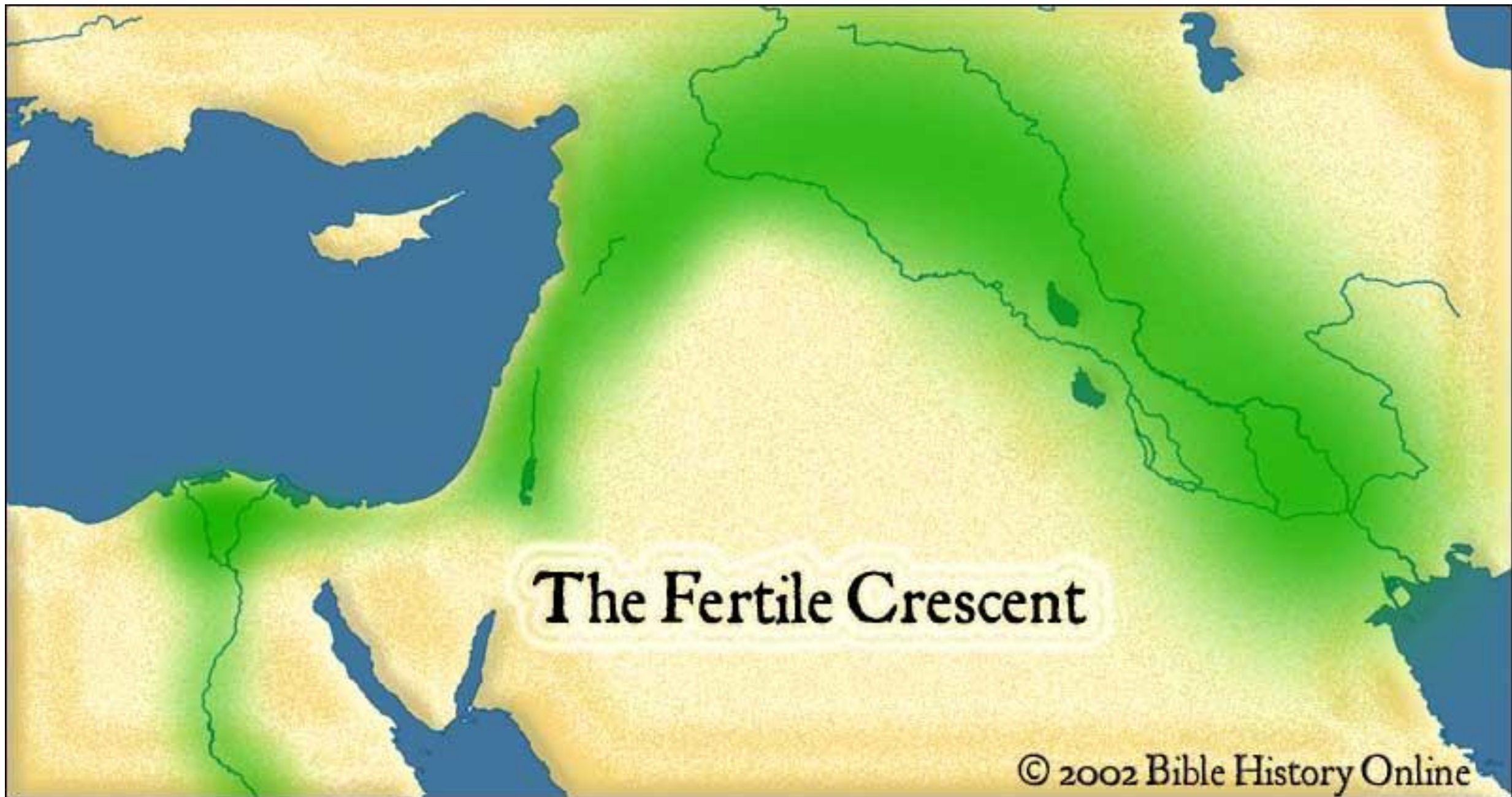

fredda

The Fertile Crescent

Amerigo Vespucci, 1454 - 1512

Hernán Cortés, 1485 - 1547

Cristopher Columbus, 1451 - 1506

Moctezuma, 1460 - 1520

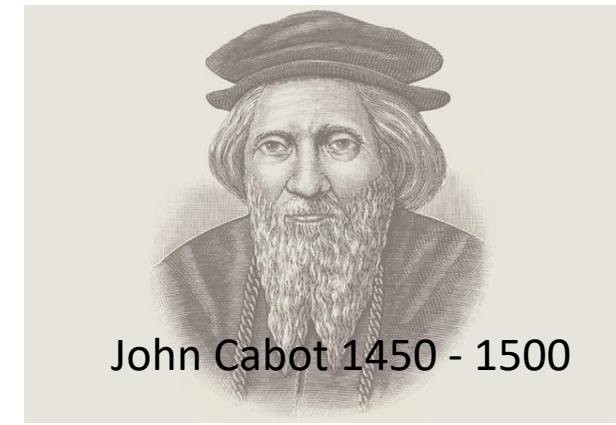

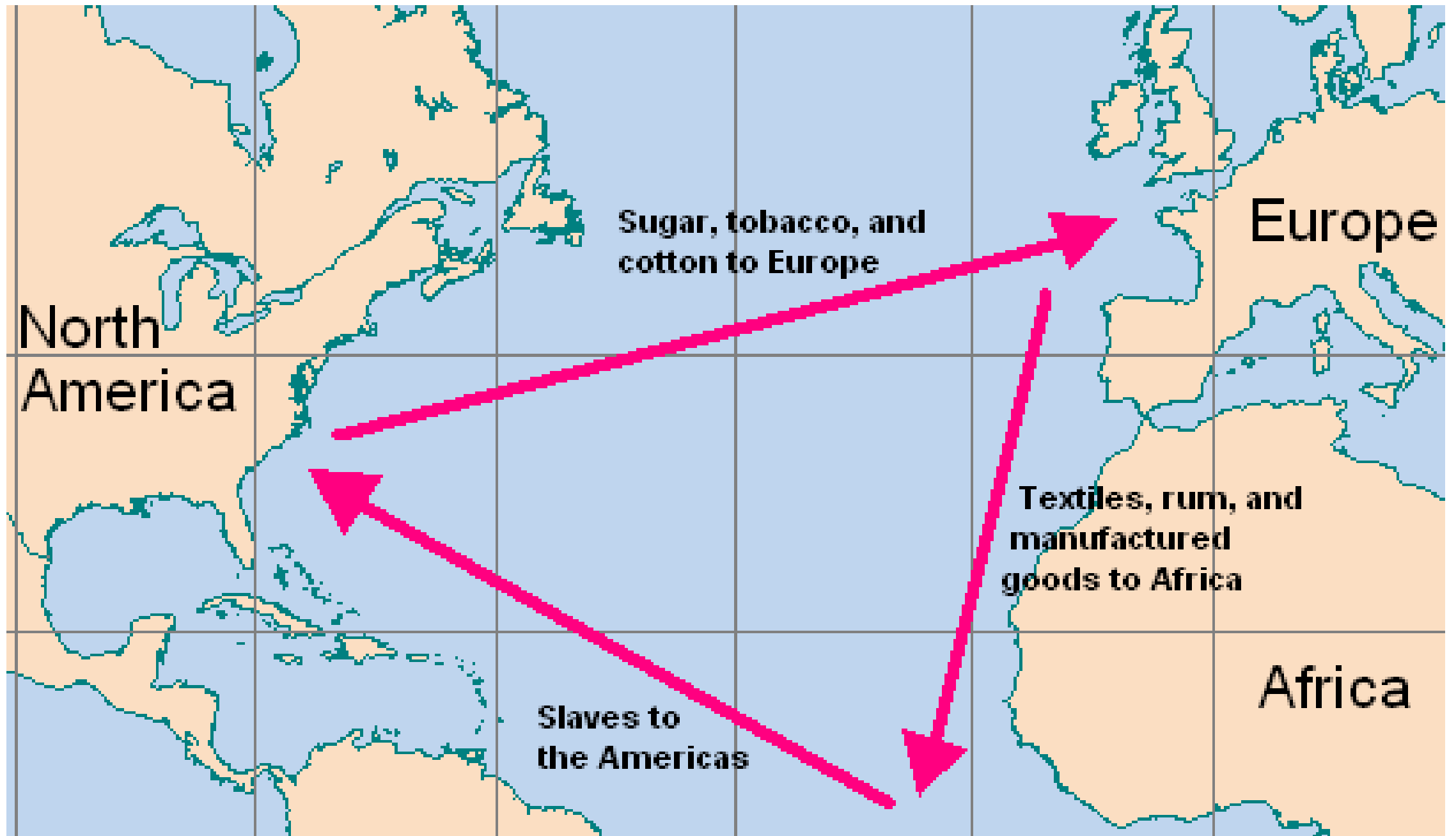

John Cabot 1450 - 1500

Leiv Eriksson (den hepne),
973 - 1020)

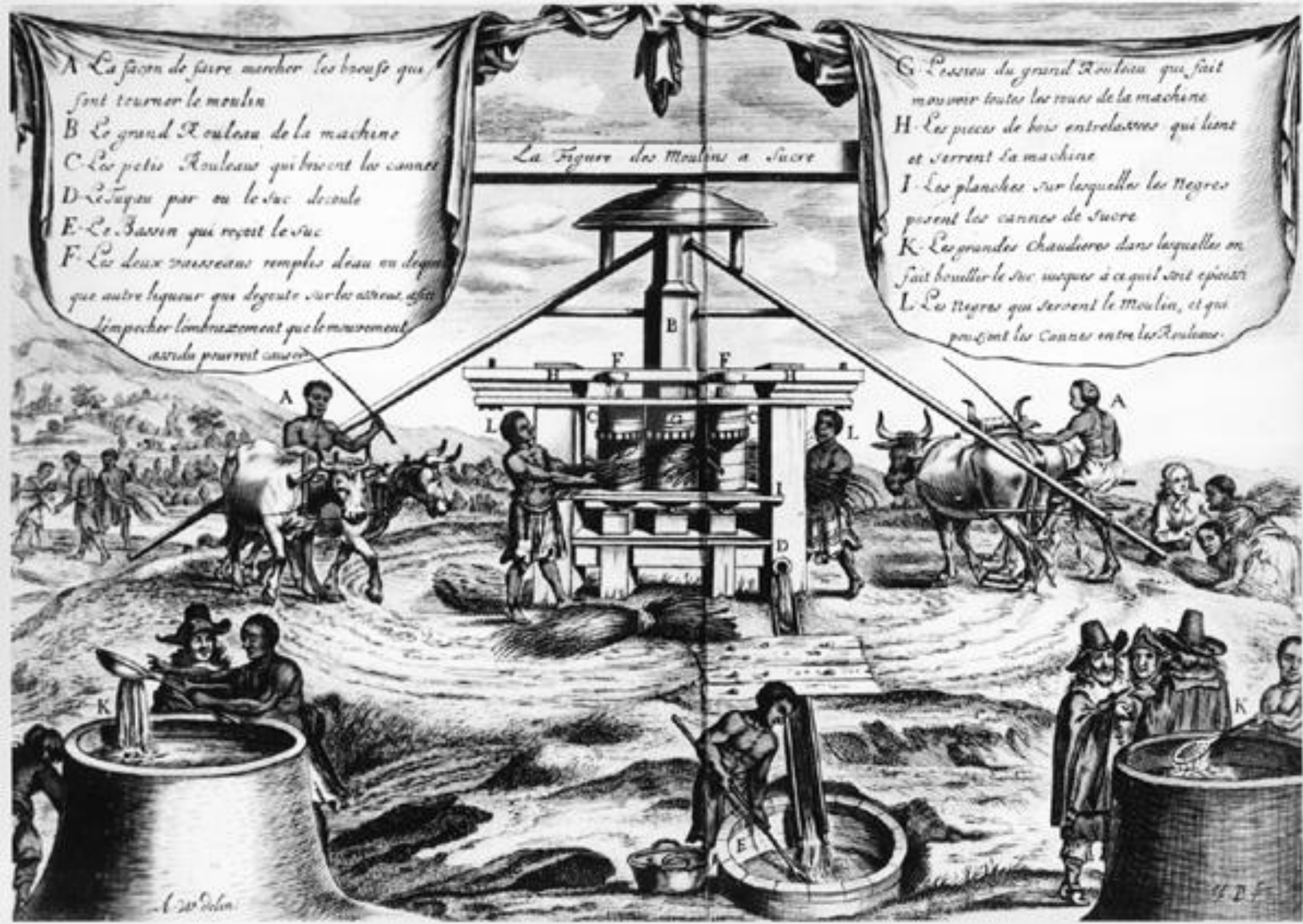

A La façon de faire marcher les bœufs qui font tourner le moulin
 B Le grand Rouleau de la machine
 C Les petits Rouleaux qui broient les cannes
 D Le Tuyau par où le suc decoule
 E Le Bassin qui reçoit le suc
 F Les deux réservoirs remplis d'eau ou de vin que autre liqueur qui degoute sur les cannes afin d'empêcher l'imbrazement que le mouvement acrida pourroit causer

La Figure des Moulins à Sucre

G L'essieu du grand Rouleau qui fait mouvoir toutes les roues de la machine
 H Les piéces de bois entrelastées qui lient et serrent la machine
 I Les planches sur lesquelles les Negres posent les cannes de sucre
 K Les grandes Chaudières dans lesquelles on fait bouillir le suc mesuré à ce qu'il soit épais
 L Les Negres qui serrent le moulin, et qui poussent les cannes entre les Rouleaux

OPPRINNELIG REGNSKOG

Amazonas

Afrika

Sørøst-Asia

Kilde: Regnskogfondet og FN

2007 **Dagbladet** GRAFIKK
KJELL ERIK BERG

NÅVÆRENDE REGNSKOG

Amazonas

Afrika

Sørøst-Asia

Kilde: Regnskogfondet og FN

2007 **Dagbladet** GRAFIKK
KJELL ERIK BERG

Positive proof of global warming.

**18th
Century**

1900

1950

1970

1980

1990

2006

Another problem caused by deforestation

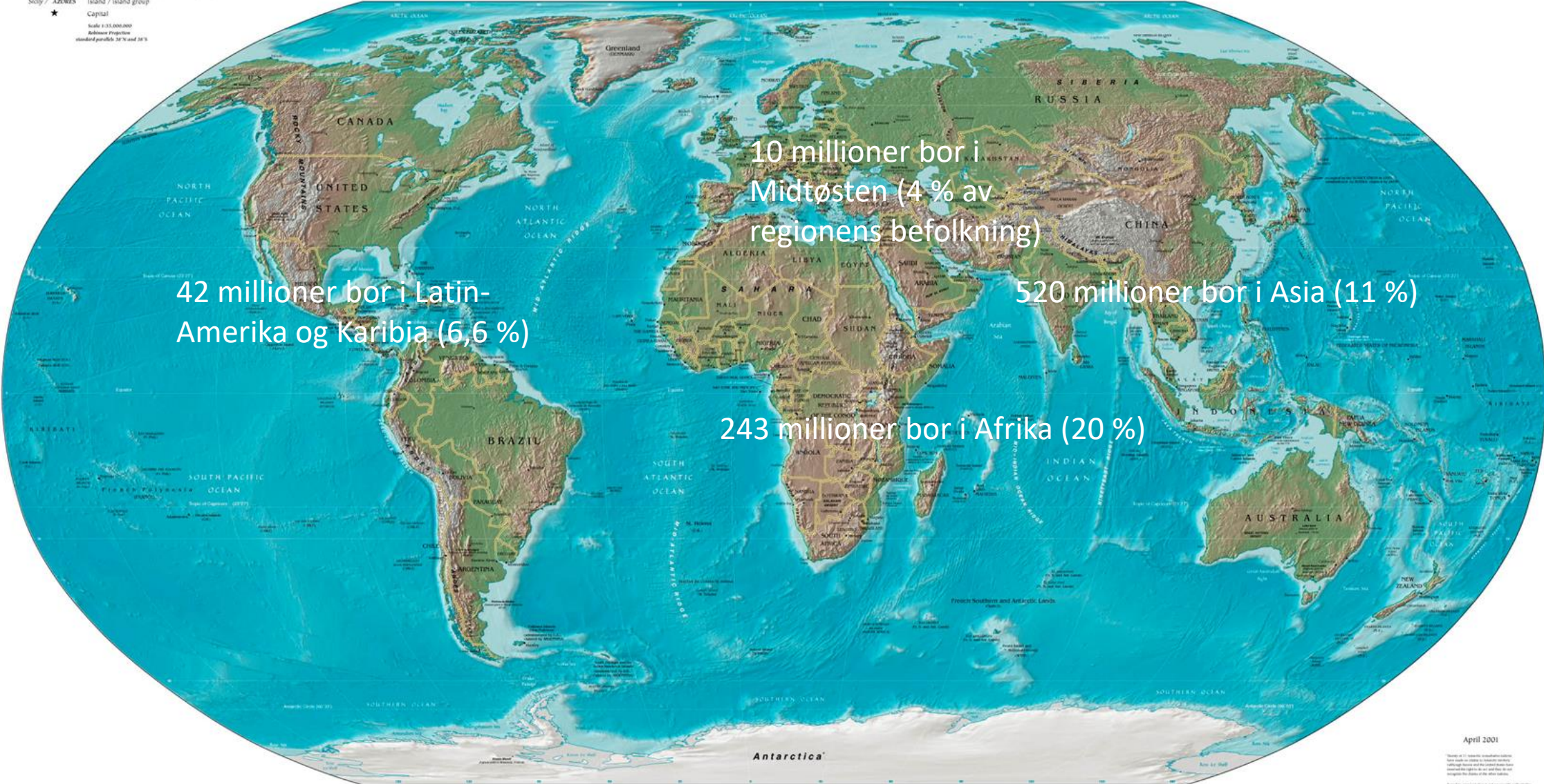

Global sult

Physical Map of the World, April 2001

AUSTRALIA independent state
Bermuda Dependency or area of special sovereignty
Soty / AZORES island / island group
★ Capital
Scale 1:33,000,000
Robinson Projection
standard parallels 36°N and 36°S

«Økologisk landbruk i global skala vil føre til at milliarder av mennesker ikke får mat.» Bjørn Lomborg, Aftenposten, 30. august 2016

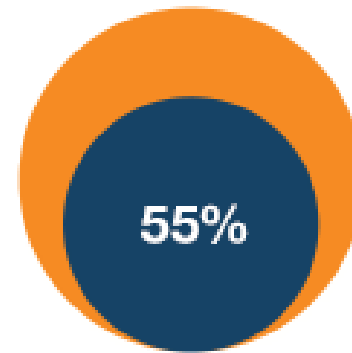
«Lomborgs kritikk av økologisk mat ble tilbakevist i Danmark som fusk og fri fantasi.» Regine Andersen, 2. september 2016

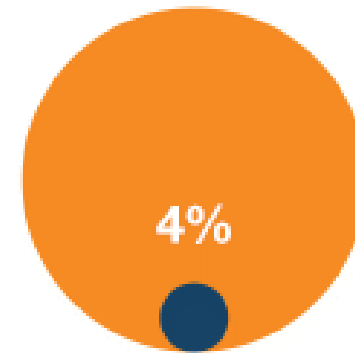

Environmental impact compared

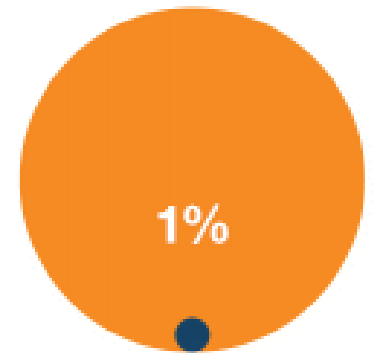
● Con conventionally farmed beef ● Lab-grown beef

Energy use

Greenhouse gas emissions

Land use

Source: Environmental Science & Technology Journal

FNs spesialrapportør på retten til mat - Hilal Elver

- **Tradisjonell og lokal kunnskap**
- **Samarbeid forsker – bonde**
- **Mangfold; i åkeren, i teknologien, i metoder**
- **Lokalt tilpasset landbruk, multifunksjonelt landbruk, agroøkologi**

(International Assessment of Agricultural Knowledge, Science and Technology for Development (IAASTD)); 2008.

4 år, 400 forskere, 58 land, 2500 sider)

<https://hilaelver.org/>

10 millioner brød nedbygd sist 10 år

Akershus er med sine 600 000 dekar landets største kornfylke. På ett dekar (1 000 m²) kornjord er det mulig å høste matkorn nok til å bake 1 000 brød, på 1 000 da betyr det 1 million brød. I løpet av de 10 siste årene er det bygd ned 10 000 da, som kunne gitt nok matkorn til 10 millioner brød - hvert eneste år. Dette tilsvarer det daglig brød til 125 000 mennesker dvs. den samlede befolkningen i Skedsmo, Lørenskog, Rælingen og Nittedal kommuner.

Menneskeheten, til tross for alt den har oppnådd, baserer sin eksistens på et tynt jordlag og det faktum at det regner.

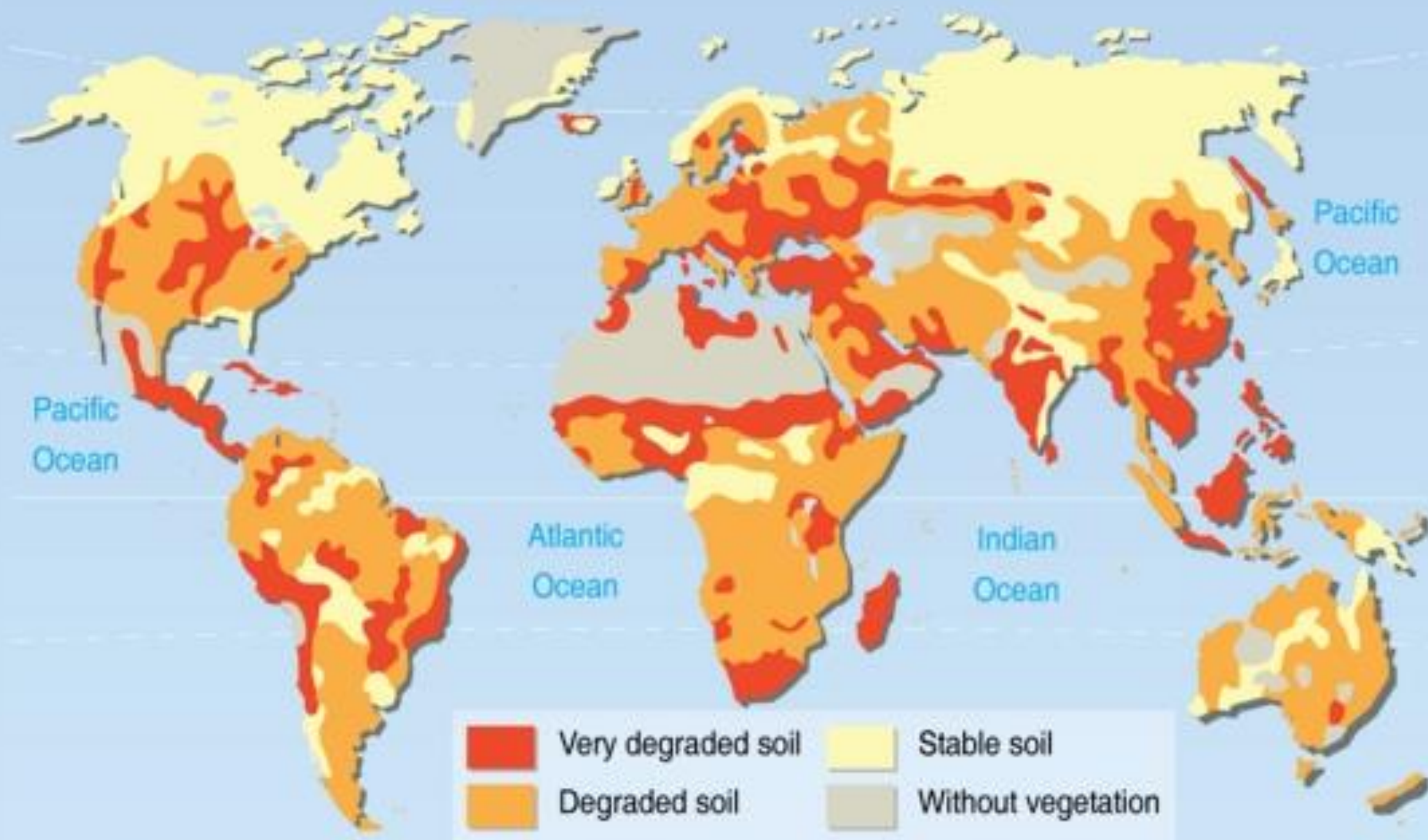
Kinesisk visdomsord

Foto: Bjørn Frost

Soil degradation

Source: UNEP, International Soil Reference and Information Centre (ISRIC), World Atlas of Desertification, 1997.

Philippe Rekacewicz, UNEP/GRID-Arendal

10 tiltak mot sult som vil monne

- Småbønder i fattige land - agronomi og teknologi
- Infrastruktur og industriutvikling, transport, markedsadgang og jobber
- Urban matproduksjon
- Unngå matsvinn
- Et annerledes kjøttforbruk
- FN og mat som en menneskerett
- Robin Hood skatt på kortsiktige valutaspekulasjoner =400 milliarder dollar per år
- En aktiv jordvernpolitikk

Sex in the city

Sjefskokk John Mooney, restauratør hos Bell Book & Candle

A round cheese wheel, likely a traditional Norwegian cheese, is shown against a white background. The cheese has a thick, textured rind that is light brown and yellowish. The interior of the cheese is a pale yellow color, and it is filled with dark blue and green veins of mold. A slice has been cut out of the wheel, revealing the interior texture and the distribution of the mold. The text "En kraftkar fra Tingvoll" is overlaid on the image in the center.

En kraftkar fra Tingvoll

Godt.no

**GJENNOM MAT KAN
VI FORSTÅ
OSS SELV OG VERDEN**

<http://www.andrewkroglund.com/>

Innhold

Innledning	9
Åpen som ble kokk.	13
Smaken av fellesskap	27
Den grenseløse jegeren.	35
Urflommen som endret alt	45
Ekspansjon og globale matvaner	61
Innovasjon og det nye kjøkken.	75
Havets hvite gull	87
Sultens historie.	97
Hungersnød i Norge	131
Sultens anatomi	141
Selvsulting og åndelighet	155
Steinaldermat og kostholdseksperter	171
Tilhører fremtiden gourmeten?	185
Takk	225
Noter	227
Litteratur	245

Region

Near East
(Fertile Crescent)

Africa

China

South East Asia

Mesoamerica & North America

South America

Crops

Wheat and barley, flax, lentils, chickpea, figs, dates, grapes, olives, lettuce, onions, cabbage, carrots, cucumbers, and melons; fruits and nuts

Pearl millet, Guinea millet, African rice, sorghum, cowpea, Bambara groundnut, yam, oil palm, watermelon, okra

Japanese millet, rice, buckwheat, and soybean

Wet- and dryland rice, pigeon pea, mung bean, citrus fruits, coconut, taro, yams, banana, breadfruit, coconut, sugarcane

Maize, squash, common bean, lima bean, peppers, amaranth, sweet potato, sunflower

lowlands: cassava

midaltitudes and uplands (Peru): potato, peanut, cotton, maize

A map of the Great African Rift Valley

- Key**
- Volcanoes
 - Rift Valley
 - Mount Kenya
 - Mount Kilimanjaro

0 900km
Approx.

